

stillende for Nutiden, havde man dog ingen Sikkerhed for, hvorledes det vilde stille sig om 10 Aar, hvorledes Repræsentationen vilde stille sig, naar maaste atter Pengenes Værdi var sunken 10—20—30 pCt., om det saa vilde være muligt at blive enig med Repræsentationen om en ny Lov, naar man ikke havde Penge i en Fond, saa at man kunde sige til Repræsentationen: det koster jo ikke Statskassen det Mindste, det er bare at tage dem ud af denne Fond, som jo netop skal anvendes til saadanne Formaal. Man tager kun Hensyn til Nutiden, hvis man gaar ind paa en Præstøningslov uden en særlig Fond, men man skal ogsaa tænke paa Fremtiden og paa Forholdene, som de nu engang ere her i Verden — ogsaa her i Repræsentationen. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds havde noget misforstaaet mine Utringer angaaende det lærde Skolevæsens Forhold til Realskolerne. Det kunde ikke falde mig ind at sige, at, fordi der paa Grund af en mindre rigtig Beregning fremkom en Underbalance paa det lærde Skolevæsens Budget, skulde det være berettiget for Regjeringen, naar den engang havde modtaget Bevillingen til Realskolerne, ikke at udbetale den. Det kunde ikke falde mig ind, det er ikke min Mening; men jeg mener, at Regjeringen maa være berettiget til at sige: vi modtage kun denne Bevilling under den Forudsætning, at der er Penge tilstede, ellers modtage vi den ikke. Andet var det heller ikke, jeg sagde, hvis det ærede Medlem vil læse mine Utringer igjennem. Jeg kommer nu til Theatret. Der glæder det mig, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) syntes, saavidt det var mig muligt at opfatte ham, at være temmelig enig med mig i min Opfattelse af disse Bevilingers kalkulatoriske Natur. Jeg skal ligeoverfor den ærede Ordfører indskrænke mig til at oplæse, hvad jeg iforgaars sagde om denne Sag, hvilket jeg vil have ubetinget. Det var med Hensyn til de Bevillinger, som et æret Flertal har foreslaaet nedsat paa Theatrets Budget. Jeg sagde da: Der er noget Kalkulatorisk i dem, og dette noget Kalkulatoriske vil vise sig i Pragis deri, at Overskridelser ville være at henvise til Statsrevisionens Behandling, uden at der søges Tilslagsbevilling. Jeg vil ikke sige alle Overskridelser, det enkelte Tilfælde maa tages for sig, som det fremkommer, og dernæst nævnte jeg et Exempel, hvor jeg ganske vist ikke har ifundet at søge Tilslagsbevilling, sjøndt den ærede Ordfører mente, at det burde gøres. Jeg har da kun nogle Ord at sige om Konto VI. Jeg skal ikke blande mig i den æsthetisk-moraliske Diskussion, som er opstaaet mellem den ærede Ordfører og det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds. Men da et Forslag, som ikke endelig er bragt frem, men fra først af er blevet stillet af Ministeren, er blevet omtalt, skal jeg dog her sige et Par Ord. Jeg har ganske rigtig stillet

Forslag om en Bevilling til Forfatteren Jacobsen, en Bevilling til Digteren Christian Niemand og en Bevilling til en ældre Historiker, Statsraad Thorsten, men jeg har alene stillet disse Forslag under den Forudsætning — ligesom Bevillingen til de to Malere — at Flertallet i Finansudvalget vilde støtte dem. Thi jeg antog ikke, at man her i Thinget ønskede en Diskussion om Personer. Jeg ønsker den ikke, og jeg har ikke i Sinde at gaa ind derpaa, men da Forslaget er blevet omtalt, har jeg dog villet udtale, at saaledes er min Stilling til dette Spørgsmaal. Jeg havde ønsket, at disse 3 Mænd skulde have 1,000 Kr. hver om Aaret, men Finansudvalgets Flertal har ment, at det ikke kunde gaa ind derpaa, og jeg har da ikke fundet mig foranlediget til at faae en Debat her i Salen om disse 3 Mænd, saa meget mere som Bevillingen sandsynligvis jo dog ikke vilde blive vedtagen, naar Udvalgets Flertal modsatte sig den. Jeg har endnu en Bemærkning at gjøre om Theatret. Jeg har jo tidligere havt Leilighed til at udtale mig for, at man ikke burde opstille det Økonomiske som det ene Afgjørende. Der er ingen rigtig god Mening i, synes det mig, at opstille det som en ubetinget Forordning, at Theatret skal kunne betale sig. Staten har i lange Tider offret mange Penge paa Nationaltheatret ved aarlige Tilskud til dets Drift. Den har dernæst offret store Summer til den nye Bygning. Hvorfor har den gjort det? Den har dog ikke gjort det for derigjennem at indrette en Industri, som den skulde tjene ved; den har heller ikke gjort det af Omhu for, at Kjøbenhavns Befolkning skal have et Sted at gaa hen om Aftenen og more sig, men fordi Staten betragtede det som vigtigt for Folkets aandelige Udvikling, at der var et Nationaltheater. Men naar man ud hejra, og det maa man gaa ud fra, thi ellers bliver hele Statens Optræden til Dato overfor Theatret meningsløs, kan man heller ikke stille det op som det Væsentligste, at Theatret skal betale sig, at Budgettet aarligt skal affattes saaledes, at det balancerer; — at man stræber hen dertil, at man forbrer en fornustig Økonomi, det skal jeg fuldstændigt indrømme er ikke mere end billigt, — men man maa ikke og kan ikke stille det op som det Væsentligste, og det forekommer mig, at den ærede Ordfører og det Flertal, som følger ham, i denne Sag gjør. Det glædede mig, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) i Theorien var temmelig uenig med den ærede Ordfører, men i Pragis synes han rigtignok at følge ham. (Berg: Det kan ikke stude Noget). Ja, det ærede Medlem sagde nu til mig, at det gjør ingen Stude, men jeg vil dog sige, at saa kalkulatorisk tør jeg dog ikke betragte og behandle de bevilgede Summer, at jeg uden videre skulde indrømme ham, at det ingen Stude gjorde, at der blev negtet 30,000 Kr. Jeg tillader mig at betragte dem som saa kalkulatoriske, at jeg haaber, at Staden ikke vil